

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 10C/122/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413210619
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6413210619.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci žalobkyne: I. K., L. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, v konaní právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o zaplatenie 310,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 310,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne z tejto sumy od 04.10.2013 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 18,50 Eur na účet tunajšieho súdu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou žiadala žalobkyňa uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 310,- Eur s úrokom z omeškania 5,5 % ročne z tejto sumy od 30.07.2013 do zaplatenia tvrdiac, že v žalovanej sume sa na jej úkor žalovaný bezdôvodne obohatil, keďže jej poskytol úver na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29.09.2010, no zmluva neobsahovala zákonné náležitosti. V dôsledku toho sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému uhradila celkovo sumu 660,- Eur, teda o 310,- Eur viac než mal žalovaný nárok, keďže predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur. Žalovanú sumu jej žalovaný neuhradil ani po výzve.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení žiadal žalobu zamietnuť. Uzavretú zmluvu nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože sa jedná o zmluvu uzatvorenú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, keď úver bol žalobkyni poskytnutý na účely povolania. Tento účel deklarovala sama žalobkyňa, ktorá podpísala aj dodatok k zmluve, kde vyhlásila, že prostriedky použije na účel povolania. On do právneho vzťahu so žalobkyňou vstúpil v dobrej viere, že táto spotrebiteľom nie je. Tým popieral, že by sa na úkor žalobkyne akokoľvek bezdôvodne obohatil.

3. Žalovaný tiež namietol miestnu príslušnosť tunajšieho súdu poukazujúc na to, že na prejednanie veci je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má svoje sídlo, teda Okresný súd Bratislava I., ktorému žiadal prejednávajúcu vec postúpiť. O tomto návrhu žalovaného súd rozhodol uznesením zo dňa 29.01.2014

tak, že nevyhovel návrhu žalovaného na postúpenie veci. Uznesenie bolo potvrdené Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 28.05.2014 č.k. 17Co/559/201-59.

4. Tunajší súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 10.09.2014 č.k. 10C/122/2013-71 tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 310,- Eur s úrokom z omeškania 5,5 % ročne z tejto sumy od 30.07.2013 do zaplataenia ako aj nahradiť trovy konania vo výške 479,07 Eur.

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 25.11.2015 č.k. 14Co/1553/2014-109 rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku.

6. Následne súd prejednal vec na pojednávaní bez prítomnosti riadne ospravedlneného žalovaného, ktorý žiadal konať bez jeho účasti.

7. Žalobkyňa pred súdom rovnako ako na pojednávaní dňa 10.09.2014 zopakovala, že sa jej v roku 2008 narodila dcéra. Bola s ňou tri roky na materskej dovolenke a tak tomu bolo aj v čase uzavretia zmluvy so žalovaným. Žiadne povolanie, či živnosť vtedy nevykonávala a financie si od žalovaného brala na súkromnú potrebu, čo aj v spoločnosti žalovaného povedala, keď si prostriedky požičiavala. Kategoricky vylúčila, že by v Pohotovosti povedala, že potrebuje peniaze na pracovnú cestu, pretože bola doma s dcérou. Zmluvu ona nevypisovala, vypisovali ju zo strany žalovaného.

8. V konaní teda nebolo sporným, že žalobkyňa dňa 29.09.2010 uzavrela so žalovaným ako veriteľom zmluvu o úvere, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver v sume 350,- Eur. Tento sa žalobkyňa zaviazala vrátiť žalovanému spolu s poplatkom vo výške 310,- Eur, t.j. spolu 660,- Eur, a to v 11. mesačných splátkach po 60,- Eur počnúc dňom 07.11.2010.

9. Z formálneho hľadiska sa jednalo o tzv. formulárovú zmluvu, o vopred pripravené tlačivo s nemožnosťou zmeny jeho obsahu s výnimkou uvedenia identifikačných údajov dlžníka ako druhej zmluvnej strany, sumy úveru, poplatku za jeho poskytnutie a označenia účelu poskytnutia finančných prostriedkov - zamestnanie, povolanie, podnikanie a „iný účel“. V príslušnom poličku zmluva obsahuje zvolené prehlásenie žalobkyne, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania. Okrem toho žalobkyňa potvrdila aj pred súdom, že podpísala aj dodatok k zmluve, v ktorom prehlásila, že sumu 350,- Eur použije na pracovnú cestu (č.l. 20 spisu).

10. Niet potom pochyb, že stranami uzavretá zmluva je úverovou zmluvou majúcou právny základ v ust. § 497 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa § 499 Obchodného zákonníka platí, že za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

11. V konaní bolo potom sporným, či predmetná zmluva o úvere je zároveň spotrebiteľskou zmluvou, a teda či ju možno podriaďiť pod ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. pod príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

14. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Vyhodnotením vykonaných dôkazov vrátane toho čo uviedla pred súdom žalobkyňa súd dospel k záveru, že v čase uzavretia zmluvy o úvere nebola zamestnaná, nevykonávala žiadne povolanie ani podnikanie (čo nepochybne vyplýva z lustrácie poisťného vzťahu žalobkyne v Sociálnej poisťovni - čl. 50 a nasl. spisu) a teda žalovaný jej v skutočnosti úver „na výkon povolania“ poskytnúť nemohol. Súd dáva za pravdu žalovanému, že je dôležité, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel dlžník poskytnuté prostriedky v skutočnosti použil, no ust. § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy treba chápať v širšom zmysle tak, že išlo o definíciu spotrebiteľa pre potreby jeho odlišenia od situácie, kedy do úverového vzťahu s veriteľom vstupovala fyzická osoba v rámci svojej „obchodnej činnosti“ - čo zákon definoval slovami povolanie alebo podnikanie a naostatok nie celkom presne ešte aj slovom zamestnanie. „Účel“ úveru vystupuje do popredia v tomto smere ešte výraznejšie v situácii, keď je poskytovaný formou hotovostnej pôžičky (ako v tomto prípade), ktorej skutočné použitie veriteľ v podstate nemá možnosť nijako ovplyvniť, na rozdiel od úveru v pravom zmysle slova, ktorým veriteľ neposkytuje finančné prostriedky priamo dlžníkovi ale v jeho prospech tretej osobe.

17. Vo vzťahu k účelu zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorým je ochrana fyzickej osoby v prípade, že koná v rámci svojej „neobchodnej“ činnosti, niet potom dôvodu odlišne chápať pojem spotrebiteľa v § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. od jeho definície obsiahnutej v ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008, podľa ktorého je spotrebiteľom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Pokiaľ totiž právne predpisy operujú s rovnakými pojmami je potrebné tieto pojmy vykladať z hľadiska systematického výkladu zákona rovnako (okrem prípadov ak je odlišný výklad racionálne zdôvodniteľný). Tento záver potom možno podložiť aj znením smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá v čl. 3 písm. a) definuje spotrebiteľa pri spotrebiteľských úveroch tak, že je ním fyzická osoba, ktorá pri transakciách, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodnou, podnikateľskou ani profesijnou činnosťou.

18. Inými slovami, zákonodarca definíciou spotrebiteľa v § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 30.11.2011 sledoval len to, aby vylúčil aplikáciu zákona na právne vzťahy zásadne podnikateľského charakteru a nie, aby spod jeho ustanovení „vypadli“ prípady, kedy fyzická osoba si berie úver pre vlastné osobné potreby evidentne nesúvisiace s jej prípadnou obchodnou, podnikateľskou, či profesijnou činnosťou. Napokon si tento nedostatok uvedomil aj sám zákonodarca, ktorý s účinnosťou od 01.12.2011 definuje spotrebiteľa v § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. tak, že ide o fyzickú osobu, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

19. Preto žalobkyňa pri uzatvorení úverovej zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa, žalovaný v pozícii veriteľa (dodávateľa) a na právny vzťah založený zmluvou o úvere sa vzťahuje právny režim zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ sa žalovaný bránil tým, že vstupoval do zmluvného vzťahu v dobrej viere o jeho „nespotrebiteľskej“ povahe, je dobrý úmysel žalovaného vylúčený už samotnou podobou zmluvného formulára, lebo práve takouto triviálnou praktickou označením predtlačenej rubriky o tom, že úver je poskytovaný na účely zamestnania, povolania či podnikania, mal podľa názoru súdu žalovaný snahu vyhnúť sa podriadeniu úverového vzťahu spotrebiteľskej právnej úprave obsiahnutej v tom čase v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a z nej pre neho vyplývajúcim povinnostiam. Dokonca žalovaný dal žalobkyni podpísať aj samostatný „dodatok“ zo dňa 29.09.2010, v ktorom táto prehlásila, že čiastku 350,- Eur použije na pracovnú cestu, hoci evidentne ako žena na materskej dovolenke žiadne povolanie (či zamestnanie) nevykonávala. Súd preto uzavrel, že pokiaľ aj v zmluve bolo označené políčko znamenajúce, že úver si žalobkyňa brala na „výkon povolania“, no bola v tom čase na materskej dovolenke, neznamená to, že sa na uzavretú zmluvu nevzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

20. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy bol jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len ako „RPMN“), ktorý slúži spotrebiteľovi na zorientovanie sa v ponukách rôznych

finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdenie výhodnosti poskytnutého úveru. Ak tento údaj v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom do 01.01.2013). Pod hrozbou rovnakej sankcie sa ako náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadovalo podľa § 9 ods. 2 písm. f) cit. zákona aj uvedenie doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a podľa § 9 ods. 2 písm. i) cit. zákona uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru.

21. Účastníkmi uzavretá zmluva žiadnu z týchto náležitostí neobsahuje, nie je v nej uvedená RPMN, doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti úveru ani úroková sadzba spotrebiteľského úveru (zmluva obsahuje len sumu 310,- Eur ako odplatu (poplatok) za poskytnutie úveru). Preto je predmetný úver bezúročný a bezpoplatkov a tak žalovaný mal nárok len na vrátenie poskytnutej sumy 350,- Eur.

22. Podľa predloženého prehľadu splátok (č.l. 5 spisu) žalobkyňa splatila celý úver, celkovo žalovanému uhradila sumu 660,- Eur. Pokiaľ teda žalobkyňa zaplatila žalovanému viac než poskytnutých 350,- Eur, čiastka uhradená ňou nad uvedenú sumu predstavuje bezdôvodné obohatenie sa žalovaného na jej úkor podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ktorý hovorí, že bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu. Žalovaný sa vzhľadom na bezpoplatkovosť a bezúročnosť úverového vzťahu na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil o sumu 310,- Eur (660,- Eur mínus 350,- Eur) a túto je povinný jej zaplatiť podľa § 451 ods. 1 OZ, ktorý určuje, že kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať a podľa § 456 OZ, podľa ktorého sa predmet bezdôvodného obohatenia musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

23. Pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania sa súd riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (ďalej len „nariadenie“) v znení účinnom od 01.01.2009 do 31.01.2013 vzhľadom na prechodné ust. § 10c uvedeného nariadenia. Prechodné ustanovenie § 10c cit. nariadenia určuje, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

24. Záväzkový vzťah z titulu bezdôvodného obohatenia vznikol do 31.01.2013, pretože do tohto dňa žalobkyňa zaplatila (konkrétne dňa 21.06.2011) sumu prevyšujúcu žalovaným z titulu úverovej zmluvy nárokovateľnú sumu 310,- Eur. Výška úrokov z omeškania sa preto spravuje úpravou platnou do 31.01.2013. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia v znení účinnom od 01.01.2009 do 31.01.2013 bola výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Súd priznal úrok z omeškania od 04.10.2013 do zaplatenia a nie ako žiadala žalobkyňa už od 30.07.2013, nakoľko nepreukázala, že by žiadala žalovaného o vrátenie žalovanej sumy skôr než podala túto žalobu. Opis žaloby bol žalovanému doručený dňa 03.10.2013 (č.l. 9 spisu). So zaplatením žalovanej sumy 310,- Eur sa tak žalovaný dostal do omeškania s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 ods. 3 vtedy účinného Občianskeho súdneho poriadku dňom nasledujúcim po dni kedy obdržal žalobu, t. j. dňom 04.10.2013. V uvedený deň predstavovala úroková sadzba ECB 0,50 % ročne, čo po zvýšení o osem percentuálnych bodov potom predstavuje úrok z omeškania 8,50 % ročne. Nakoľko však žalobkyňa žiadala úrok z omeškania len vo výške 5,5 % ročne a súd nemohol žalobu prekročiť (§ 216 ods. 1 a 2 CSP), priznal úrok z omeškania len v tejto výške zo sumy 310,- Eur od 04.10.2013 do zaplatenia.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku so zohľadnením úpravy článku 4 odsek 1 a 2 Základných princípov CSP, ktoré hovoria o tom akým spôsobom posudzovať vec, pokiaľ absentuje určité zákonné ustanovenie, podľa ktorého by súd mal danú vec prejednať a rozhodnúť. V danom prípade bola žalobkyňa neúspešná len v pomerne nepatrnnej časti (ako to vyplývalo z predchádzajúcej úpravy Občianskeho súdneho poriadku) sporu ohľadne okamihu začiatku úročenia žalovanej sumy úrokom z omeškania a preto bolo spravodlivým v zmysle článku 4 bod 2 Základných princípov CSP priznať jej plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému.

27. Keďže žalobkyňa bola ako spotrebiteľka v konaní od súdnych poplatkov oslobodená podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a súd jej žalobe ohľadne žalovanej istiny v

celom rozsahu vyhovel, je žalovaný vzhľadom na tento výsledok povinný s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 cit. zákona zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 18,50 Eur (6 % zo sumy 310,- Eur po jej zaokrúhlení v súlade s § 7 ods. 11 citovaného zákona).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.